

1.	Наслов на наставниот предмет	ХИДРО-ЕЛЕКТРОЛИТНИ И АЦИДОБАЗНИ НАРУШУВАЊА ВО ДЕТСКАТА ВОЗРАСТ			
2.	Код	ОМ-И-70			
3.	Студиска програма	Општа медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по педијатрија			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Интегриран циклус			
6.	Академска година/семестар	Шеста /XI - XII	7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Проф.др. Стојка Нацева-Фуштиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	потпис од предметот Педијатрија			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да се стекне со теоретски знаења и практични вештини за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Најзначајните патолошки состојби кои доведуваат до нарушување на хидрто-електролитната и ацидобазна рамнотежа во детството • Правилна клиничка проценка на степенот на нарушувањето • Препознавање на витално-засегнатите деца, кои бараат итен третман • Правилна интерпретација на лабораториските наоди и потребата за дополнителни дијагностички постапки • Правилен терапевски пристап и водење на дете со нарушена хидрто-електролитната и/или ацидобазна рамнотежа 				
11.	<p>Содржина на предметната програма: Теоретска настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Физиолошки механизми на регулирање на балансот на вода, електролити и ацидобазниот статус и патофизиолошките процеси кои доведуваат до нарушување на хомеостазата. • Најчести етиолошки фактори кои се причина за нарушување на хидрто-електролитната и ацидобазна рамнотежа во детството. • Клиничка проценка, дијагностичка постапка и третман на дете со хидрто-електролитен и ацидобазен дисбаланс. <p>Практична настава и семинар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Практични примери на пациенти со различни типови дехидрации, со метаболна ацидоза или алкалоза. • Проценка на степенот на дехидрација • Интерпретација на лабораториските резултати • Правење план за терапија • Безбедно спроведување на интравенозна рехирдација и корекција на ацидобазниот статус; згрижување на витално засегнато дете со хидрто-електролитен и ацидобазен дисбаланс <p>Семинарска работа: за одреден тип на дехидрација или ацидобазно нарушување</p>				

12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), вежби, семинарска работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време		30 часови	
14.	Распределба на расположивото време		15 часови предавања, вежби, семинарска работа 15 часови домашно учење	
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	5 часови
		15.2	Практична настава, вежби/ семинари	4 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Самостојна семинарска работа	6 часови
		16.2	Домашно учење	15 часови
17.	Начин на оценување			бодови
	17.1	Тестови		мин.-макс.
		Завршен испит (усмен или тест)		мин.-макс. бодови 25 - 35
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		мин.-макс бодови 15 - 25
17.3	Активно учество	Теоретска настава	бодови	мин.-макс. 10 - 20
		Практична настава	бодови	10 - 20
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) Ф
		од 60 до 68 бода		6 (шест) Е
		од 69 до 76 бода		7 (седум) Д
		од 77 до 84 бода		8 (осум) Ц
		од 85 до 92 бода		9 (девет) Б
		од 93 до 100 бода		10 (десет) А
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи power point презентација. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во		

		изведувањето на наставата				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1	Mardešić D i sur.	Pedijatrija (Poremećai prometa vode, elektrolita, mineral i poremećai acidobazne ramnoteže)	Školska knjiga, Zagreb	2003
		2	Фуштиќ С.	Авторизирани предавања (скрипта) Метаболизам на вода, електролити и ацидобазниот статус	Катедра по педијатрија	2011
	22.2	Допнителна литература				
		1	Stipanović R.	Voda i elektroliti u pedijatrii	Gornji Milanovac : Dečje novine	1989
		2	Фуштиќ С.	Хиперосмоларна хипернатремична дехидрација во Педијатрија- Годишна ревија	Здружение на педијатрите на Македонија	2013
		3	Nelson	Textbook of Pediatrics	Elsevier, Saunders (19 th edition)	2011
4	Gayton and Hall	Textbook of Medical Physiology	Saunders, Elsevier (12 th edition)	2011		